

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

YVA-lain hankeluettelon päivitys

Piia Kähkölä
Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
YVA-päivä, Helsinki 21.3.2019

YVA-hankeluettelon päivittäminen

Taustaa

- Jatkoa vuoden 2017 YVA-lainsäädännön kokonaisuudistukselle
- Lähtökohtana
  - ajantasaistaminen, sisällön selkeyttäminen ja yhdenmukaistaminen mahdollisimman pitkälle YVA-direktiivin hankeluettelon kanssa, kuitenkin ottaen huomioon Suomen ympäristön erityispiirteet
  - Täytettävä YVA-direktiivin, Espoon sopimuksen ja Suomi-Viro YVA-sopimuksen hankeluettelot
- Hallituksen esitys valmisteltiin virkatyönä, ei asetettua työryhmää
  - Hanketyyppikohtaiset keskustelut viranomaisten ja sidosryhmien/etujärjestöjen kanssa
- Lausuntokierros järjestettiin 13.4.–23.5.2018
- Eduskuntakäsittely syksyllä 2018
- Uudistettu hankeluettelo voimaan 1.2.2019

1) Eläintenpito

- Vanhan lainsäädännön mukaisiin a–c kohtiin ei sisällöllisiä muutoksia

Uudet hankkeet

- **Turkiseläinten pito:** turkistarhat, jotka on tarkoitettu vähintään 16 000 siitosnaarasminkille tai -hillerille pentuineen taikka vähintään 7 000 siitosnaarasketulle tai -supikoiralle pentuineen
  - Perustuu eläinyksikkökertoimiin
- **Merellä sijaitsevat kalankasvattamot:** merialueella sijaitsevat kalankasvatuslaitokset, joissa kalan lisäkasvu on vähintään 1 000 000 kg vuodessa
- Useissa lausunnoissa toivottiin nautojen lisäämistä hankeluetteloon

2) Luonnonvarojen otto ja käsittely: kaivokset

Kumottu laki

a) metallimalmien tai muiden kaivoskivennäisten

- louhinta,
- rikastaminen ja
- käsittely,

kun irrotettavan aineksen kokonaismäärä on vähintään 550 000 tonnia vuodessa tai

avokaivokset, joiden pinta-ala on yli 25 hehtaaria

1.2.2019 voimaan tullut laki

a) **kaivosmineraalien**

- louhinta,
- **paikalla tapahtuva** rikastaminen ja
- käsittely, kun

kaivoksen pinta-ala on yli 25 hehtaaria, tai

irrotettavan aineksen kokonaismäärä on vähintään 550 000 tonnia vuodessa

2) Luonnonvarojen otto ja käsittely: kaivokset

- Rajattu koskemaan vain paikalla tapahtuvaa rikastamista
- Alueen määrittely
  - Englanninkielisen version site- termiä avattu kohdan perusteluissa: pitää itse ottamistoiminnan lisäksi sisällään siihen erottamattomasti yhteydessä olevia tukitoimintoja
    - 19. Quarries and open-cast mining where the surface of the site exceeds 25 hectares, or peat extraction, where the surface of the site exceeds 150 hectares (YVA-direktiivi 2011/52/EU, liite I)
- Irrotettavan aineksen määrä säilytettiin ennallaan kokorajassa

2) Luonnonvarojen otto ja käsittely: kivi, sora, hiekka

Kumottu laki

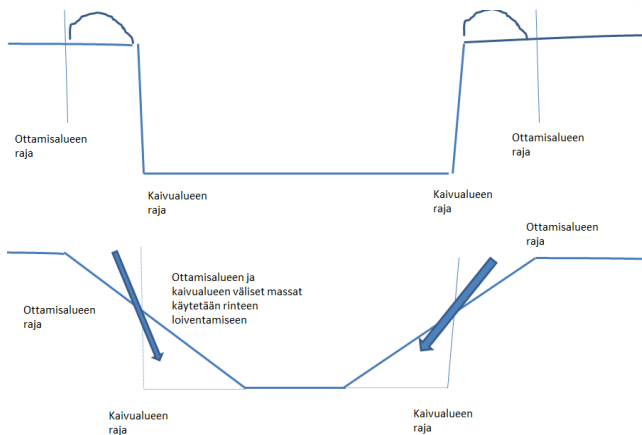
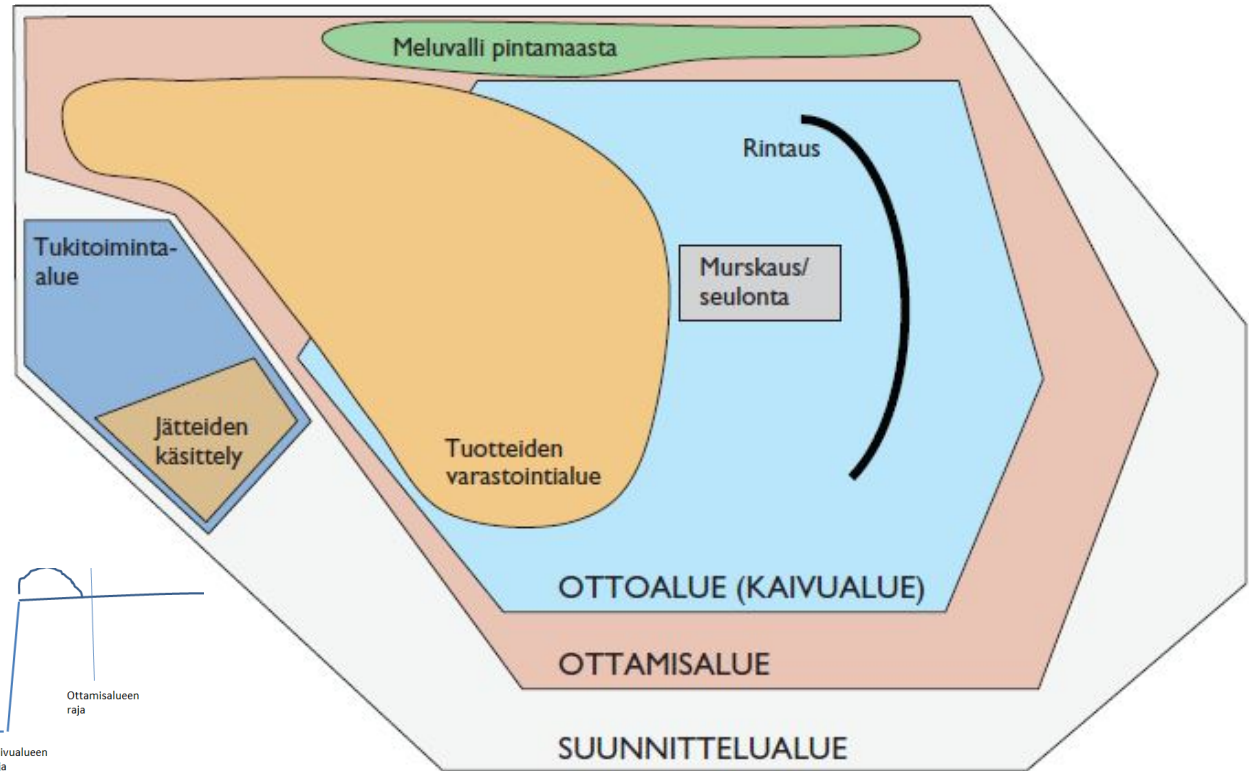
- b) kiven, soran tai hiekan otto, kun
- **louhinta- tai kaivualueen** pinta-ala on yli 25 hehtaaria, tai
  - otettava ainesmäärä vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa
-
- Louhinta- tai kaivualue -> ottamisalue
    - YVA-direktiivin site-termin mukainen alueen määrittely
    - Arviot YVA-rajan pinta-alan muutoksesta vaihtelevat (10 % - 25 %)
  - Otettava ainesmäärä säilytettiin ennallaan kokorajassa

1.2.2019 voimaan tullut laki

- b) kiven, soran tai hiekan otto, kun
- **ottamisalueen** pinta-ala on yli
  - 25 hehtaaria, tai
  - otettava ainesmäärä vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa

2) Luonnonvarojen otto ja käsittely: uraani

Kumottu laki

d) uraanin

- louhinta,
- rikastaminen ja
- käsittely

lukuun ottamatta

- koelouhintaa,
- koerikastamista ja
- muuta vastaavaa käsittelyä

- Uraanin talteenotto myös sivutuotantona
- Poikkeus on rajattu koskemaan vain pienimuotoista käsittelyä ja testaustoimintaa
  - Esim. laboratorioissa tapahtuva testaustoiminta

1.2.2019 voimaan tullut laki

d) uraanin tai **toriumin**

- louhinta,
- **talteenotto,**
- rikastaminen ja
- käsittely,

lukuun ottamatta

- **pienimuotoista käsittelyä tai testaustoimintaa**

2) Luonnonvarojen otto ja käsittely: turve

Kumottu laki

e) turvetuotanto, kun yhtenäiseksi katsottava tuotantopinta-ala on yli 150 hehtaaria

1.2.2019 voimaan tullut laki

e) turvetuotanto, kun pinta-ala on yli 150 hehtaaria

- Tuotantoalueen määrittely
  - Direktiivin englanninkielisen version site- termiä avattu kohdan perusteluissa:
    - ottamistoiminta + siihen erottamattomasti liittyvät tukitoiminnot
- Poistettu ”yhtenäiseksi katsottava”
  - Koska eroaa direktiivin sanamuodosta
    - Lausuntokierroksella annettujen lausuntojen perusteella voidaan katsoa tiukentavan tai löysentävän direktiivin vaatimuksia -> ei vakiintunutta merkitystä

3) Vesistön rakentaminen ja säännöstely

Kumottu laki

d) veden siirto vesistöalueelta toiselle siirrettävän vesimäärän ylittäessä 3 kuutiometriä sekunnissa;

1.2.2019 voimaan tullut laki

d) veden siirto vesistöalueelta toiselle, **kun siirron tarkoituksena on ehkäistä mahdollista vedenpuutetta** ja siirron määrä ylittää 3 kuutiometriä sekunnissa, **lukuun ottamatta juomaveden siirtoa putkissa;**

- Muutettu direktiivin mukaiseksi
- Mittayksikkö Suomen käytännön mukainen (YVAD: m³/a), mutta vastaa suuruusluokaltaan direktiivin kokorajaa

4) Metalliteollisuus

Kumottu laki

- a) valimot tai sulatot, joiden tuotanto on vuodessa vähintään 5 000 tonnia
- b) rautatehtaat, terästehtaat, sintraamot, rautalejeerinkien valmistuslaitokset tai pasutuslaitokset
- c) muita kuin rautametalleja jalostavat metallitehtaat tai pasutuslaitokset

1.2.2019 voimaan tullut laki

- a) rauta- tai terästehtaat
- b) laitokset, joissa **tuotetaan muita kuin rautaraakametalleja malmista, rikasteista tai sekundaarisista raaka-aineista metallurgisilla, kemiallisilla tai elektrolyyttisillä menetelmillä**

- Uusi muoto YVA-direktiivin englanninkielisen version mukainen
- Valimot ja sulatot jäävät sellaisenaan pois hankeluettelosta

6) Kemianteollisuus: raakaöljynjalostamot

Kumottu laki

a) raakaöljynjalostamot

1.2.2019 voimaan tullut laki

a) raakaöljyjälöstamot, **lukuun ottamatta ainoastaan voiteluaineita jalostavia laitoksia;**

- Lisätty YVA-direktiivin mukainen voiteluaineita jalostavia laitoksia koskeva poikkeus

6) Kemianteollisuus: muut kemikaalihankkeet

Kumottu laki

- c) tekokuituja valmistavat tehtaat
- d) liuottimia tai liuottimia sisältäviä aineita käyttävät laitokset, joiden liuottimien käyttö on vähintään 1 000 tonnia vuodessa
- e) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005) tarkoitettuja vaarallisia kemikaaleja laajamittaisesti valmistavat tehtaat
- f) mineraalivillaa tai sementtiä valmistavat tehtaat

1.2.2019 voimaan tullut laki

- c) kemianteollisuuden **integroidut tuotantolaitokset**, joissa valmistetaan teollisessa mittakaavassa aineita kemiallisilla muuntoprosesseilla ja joissa tuotetaan
  - **orgaanisia kemikaaleja,**
  - **epäorgaanisia kemikaaleja,**
  - **fosfori-, typpi- tai kaliumpohjaisia (yksi- tai moniravinteisia) lannoitteita,**
  - **kasvinsuojeluaineita tai biosideja,**
  - **farmaseuttisia tuotteita kemiallisilla tai biologisilla menetelmillä tai**
  - **räjähdysaineita**

6) Kemianteollisuus: muut kemikaalihankkeet

- Muita kemikaalihankkeita koskevat c-f alakohdat muutettu vastaamaan YVA-direktiiviä uuteen c alakohtaan
- Direktiivin muodosta poikettu joiltain osin
  - ”peruskemikaali” -> ”kemikaali”
  - ”perusaine” -> ”aine”

Uusi d-alkohta: laitokset, joissa valmistetaan tai tuotetaan **teollisessa mittakaavassa bioetanolia tai bioöljyä**

- Tällaiset laitokset tulleet aiemmin sovellettavasti vaihtelevien hankeluettelon kohtien perusteella

7) Energian tuotanto: ydinenergiahankkeet

- Lähinnä terminologian ajantasaistus kohdissa 7 b, c ja d
  - Muutokset eivät vaikuta soveltamisalaan
    - muut radioaktiivisesti saastuneet elementit
      - **ydinjätteet ja muut radioaktiiviset jätteet**
    - säteilytetty ydinpolttoaine
      - **käytetty** ydinpolttoaine
    - ydinpolttoaineen tuottaminen
      - ydinpolttoaineen **valmistaminen**
    - runsasaktiivinen jäte
      - **korkea-aktiivinen** jäte

7) Energian tuotanto: tuulivoima

Kumottu laki

e) tuulivoimalahankkeet, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään **30 megawattia**

1.2.2019 voimaan tullut laki

-
e) tuulivoimalahankkeet, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään **45 megawattia**

- Tehorajaa korotettiin tuulivoimaloissa tapahtuneen teknologisen kehityksen takia

8) Energian ja aineiden siirto sekä varastointi

Kumottu laki

- a) öljyn tai **muiden nesteiden kuin veden ja jäteveden** kaukokuljettamiseen tarkoitetut **runkoputket**;
- b) kaasuputket, joiden halkaisija on yli DN 800 millimetriä ja pituus yli 40 kilometriä;

1.2.2019 voimaan tullut laki

-
- a) öljyn, **kemikaalien** tai kaasun siirtoihin tarkoitetut putket, joiden halkaisija on yli DN 800 millimetriä ja pituus yli 40 kilometriä;

- Yhdistetty a ja b kohdat, vastaa direktiiviä
- Runkoputket koskevasta määritelmästä luovutaan
- Muut nesteet kuin vesi ja jätevesi -> kemikaalit

9) Liikenne: lentokentät

Kumottu laki

e) lentokenttien rakentaminen, kun **pääkiitorata** on vähintään 2 100 metriä pitkä;

- Terminologinen muutos

1.2.2019 voimaan tullut laki

-
e) lentokenttien rakentaminen, kun **pääkiitotie** on vähintään 2 100 metriä pitkä;

9) Liikenne: meriväylät ja satamat

Kumottu laki

- f) pääosin kauppamerenkulun käyttöön rakennettavat meriväylät, satamat, lastaus- tai purkulaiturit yli 1 350 tonnin aluksille;
- g) yli 1 350 tonnin aluksille rakennettavat kanavat, alusliikenteen sisävesiväylät tai satamat;

1.2.2019 voimaan tullut laki

-
- f) pääosin kauppamerenkulun käyttöön rakennettavat meriväylät, satamat, lastaus- tai purkulaiturit **kantavuudeltaan** yli 1 350 tonnin aluksille;
- g) **kantavuudeltaan** yli 1 350 tonnin aluksille rakennettavat kanavat, alusliikenteen sisävesiväylät tai satamat;

- Alusten kokoraja tarkennettu koskemaan aluksen kantavuutta

9) Liikenne: uusi hanke

1.2.2019 voimaan tullut laki

h) Suomen ja Viron väliset tunnelit;

- Suomen ja Viron välinen YVA-sopimus

11) jätehuolto: vaarallinen jäte

Kumottu laki

a) vaarallisen jätteen käsittelylaitokset, joihin vaarallista jätettä otetaan

- poltettavaksi,
- käsiteltäväksi **fysikaalis-kemiallisesti** tai
- sijoitettavaksi kaatopaikalle, sekä
- sellaiset biologiset käsittelylaitokset, jotka on mitoitettu vähintään 5 000 tonnin vuotuiselle vaarallisen jätteen määrälle;

1.2.2019 voimaan tullut laki

a) jätteiden käsittelylaitokset, joissa vaarallista jätettä

- poltetaan,
- käsitellään **kemiallisesti**,
- käsitellään biologisesti ja jotka ovat mitoitettu vähintään 5 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle, tai
- sijoitetaan kaatopaikalle;

- Fysikaalis-kemiallisen käsittelyn termi poistettu

11) jätehuolto: muu kuin vaarallinen jäte

Kumottu laki

b) muiden jätteiden kuin vaarallisen jätteen

- polttolaitokset tai
- **fysikaalis-kemialliset** käsittelylaitokset, joiden mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vuorokaudessa, sekä
- biologiset käsittelylaitokset, jotka on mitoitettu vähintään **20 000** tonnin vuotuiselle jättemäärälle

- Biologisen käsittelyn kokorajan korotus kierrätyksen edistämiseksi

1.2.2019 voimaan tullut laki

b) jätteiden käsittelylaitokset, joissa muuta kuin vaarallista jätettä

- poltetaan ja jotka on mitoitettu vähintään 100 tonnin vuorokausittaiselle jättemäärälle,
- käsitellään **kemiallisesti** ja jotka on mitoitettu vähintään 100 tonnin vuorokausittaiselle jättemäärälle,
- käsitellään biologisesti ja jotka ovat mitoitettu vähintään **35 000** tonnin vuotuiselle jättemäärälle,

11) jätehuolto: muu kuin vaarallinen jäte

Kumottu laki

- c) yhdyskuntajätteiden tai -lietteiden kaatopaikat, jotka on mitoitettu vähintään 20 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle;
- d) muiden kuin a tai c alakohdassa tarkoitettujen jätteiden kaatopaikat, jotka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle

- Yhdyskuntajätteiden ja -lietteiden kaatopaikkoja koskeva c-kohta ja muita kaatopaikkoja koskeva d-kohta yhdistetty uudeksi b kohdan kolmanneksi alakohdaksi, jonka kokoraja 50 000 tonnia/a
  - Kaatopaikkojen lukumäärän oletetaan tulevaisuudessa vähentyvän

1.2.2019 voimaan tullut laki

- b) jätteiden käsittelylaitokset, joissa muuta kuin vaarallista jätettä (kolmas alakohta)

- **sijoitetaan kaatopaikalle, joka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle;**

Siirtymäsäännös

Muutettua hankeluetteloa **EI** sovelleta hankkeisiin:

1. Jonka arviointiohjelmasta on **tiedotettu kuuluttamalla**,
  2. On tehty päätös YVA-menettelyn soveltamisesta **yksittäistapauksessa**,
  3. Jonka kaavoituksen yhteydessä tehtävästä ympäristövaikutusten arvioinnista on **tiedotettu kuuluttamalla**, tai
  4. Jota koskevasta **lupahakemuksesta on tiedotettu julkisesti tai kuultu** asianosaisia
- Näihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä

Siirtymäsäännös - tuulivoimahankkeet

- Vireillä on useita tuulivoimahankkeita, joista on annettu yksittäistapauspäätös, mutta joiden tehorajaa halutaan nyt korottaa
- Siirtymäsäännöksen mukaan mikäli asiassa on annettu yksittäistapauspäätös, soveltuvat hankkeeseen muutoslain voimaan tullessa voimassa olleet säännökset
- Mikäli kuitenkin suunniteltua hanketta muutetaan yksittäistapauspäätöksen antamisen jälkeen, ei annettu yksittäistapauspäätös enää sovellu, jolloin asian arviointi alkaa uudelleen
  - Hankkeeseen suhtaudutaan ”uutena hankkeena”

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kiitos!

Ympäristöministeriö/ Luontoympäristöosasto

Piia Kähkölä, piia.kahkola@ym.fi